

dels castells, que durà fins al primer quart del segle XX. Les causes són vàries, i van des de l'estrall de la fil·loxera, fins les guerres colonials i l'emigració de gent del camp cap a la ciutat. Tot i que la davallada fou molt sentida mai no en significà la desaparició, sinó que es perdé afició i categoria en els castells.

A partir de 1927 comença la revifalla castellera : naixeren noves colles i molt homes s'incorporaren a aquestes i a les ja existents. A partir d'aquí l'expansió castellera fou un fet, només amb el parèntesi de la guerra civil, i es recuperaren els castells de vuit. La rivalitat entre les colles vallenques (la Vella sobretot) i els Nens del Vendrell fou una de les causes de que s'iniciés una nova època d'or, amb l'assoliment del dos de vuit amb folre, pilar de sis, cinc de vuit i pilar de set amb folre, que només ha estat descarregat un cop aquest segle, l'any 1969, a càrrec dels Nens del Vendrell.

A partir de la dècada dels 70, l'àmbit geogràfic tradicional dels castells s'amplia a comarques fins aleshores mancades de tradició.

Una nova etapa dels castells començà el 25 d'octubre de 1981, quan la colla Vella dels Xiquets de Valls carregà i descarregà per primer cop en aquest segle un castell de nou, concretament el quatre de nou amb folre. A aquesta data històrica cal afegir-hi la del 26 d'octubre de 1986, quan la colla Joves dels Xiquets de Valls descarregaren el primer tres de nou de la centúria. A partir d'aquestes dates s'han vist castells de nou cada any. Aquests castells han estat igualment assolits pels Castellers de Vilafranca i els Minyons de Terrassa.

Jordi Cirac Cors